

Letošní rok je ve znamení velkých politických změn vzešlých z výsledků parlamentních voleb. Významná část voličů odmítla konfrontační rétoriku vůdců i podvůdců vedoucích politických stran a dala přednost slušnému vystupování a jasnější, i když tvrdší perspektivě. Nepochybně část z nich volila nové alternativy (TOP a VV) prostě proto, že jsou nové. V tom se ovšem skrývá i jisté riziko, které jsme si barvitě užili s minulým podobným úkazem, se Stranou zelených. Vývoj tedy ukáže, jak optimistická bude realita. Politiky TOP 09 docela známe, VV jsou dosud nepřetčeni, proto budou vyžadovat naše WW (watchful waiting).

Ve zdravotnictví máme od sametové revoluce 18. ministra, to je opravdu rekord, avšak málo žádoucí. Svědčí o tom, jak nestálý post to je. Naše populace si za léta socializmu zvykla na lékařskou péči zdarma, na velmi liknavý postoj k vlastnímu zdraví a na mnoho výhod, které byly za babku (lázně, non stop lékařský servis, velmi nízké platy lékařů, protože jde o poslání, ozdravné pobyty, vnucovaná prevence atd.). Servis, který by v jiném odvětví služeb, ani za socializmu, nikdo zdarma nepožadoval.

Zdravotní péče, jako služba, má svá specifika a z nich plynoucí obtížně řešitelné problémy. Především klíší, že zdraví je nade vše. Což je jistě pravda, ovšem v zorném úhlu služeb je vykládáno jako priorita, kde šetřit znamená něco neslušného, dokonce neetického, tudíž nepřipustného. Zdravotnictví je ale také jediná disciplína, která si (velmi snadno) vytváří poptávku. Když tato specifika spojíme se setrvačným přístupem veřejnosti, není v silách ministra ani vlády prosadit větší změny. To chce čas a přesvědčit populaci i zdravotníky, že navyklé výhody budou odbourávány a za lepší péči bude třeba připlatit. Jde o nepopulární politický krok pro každého politika a nikomu se do toho nechce. Zdá se však nyní, že jistá snaha vyvíjena bude.

Také společnost se stratifikuje a nemalá část chce něco lepšího, i za příplatek. Tedy nadstandard. A to je první kámen úrazu, protože standard je dnes prakticky všechno. Definovat placený standard bude zřejmě tvrdý oříšek a běh na delší trať. Avšak i tak nebude vyhráno. I my, zdravotníci, budeme muset jít naproti. Pacient jistě bude očekávat slušnost, naslouchání svým problémům, odbornost, lepší prostředí. A to nejen od lékařů, ale od celého zdravotního personálu. Ačkoli jde o požadavky samozřejmé, v praxi mnohde chybí. Také budeme muset být opatrní, provádět výkony, které máme dobře zvládnuty, léčbu, která je v souladu s dobou a umět si své postupy vždy zdůvodnit. Velikost chirurga nedělají velké operace, ale výkony dobře provedené. To pacient ocení. V ambulancích bude očekávána rychlá diagnostika s rozumnými náklady, náležitá léčba, hlavně však přístup k pacientovi jako lidské bytosti. To, co ambulantní lékaře odlišuje od lékaře u lůžka, je dlouhodobý kontakt s pacientem, kterým se vytváří hlubší vztah i důvěra. To je deviza, kterou pacienti často postrádají a kterou si právě velmi cení.

Čeká nás řada změn, jejichž realizace zdaleka nezáleží jen na nás, ale svůj podíl mít budeme. A je na nás, jak se s ním vypořádáme.

Miroslav Hanuš

---

**doc. MUDr. Miroslav Hanuš, CSc.**

Urocentrum

Karlovo nám. 3, 120 00 Praha 2

hanus@bon.cz

---